ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅԻ ՄԸ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐԷՆ

ԻՄ ԱՆՑԵԱԼԸ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻՆՉՈ՞Ւ ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՍԿՆԱԼԻ Է
ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԻԱՅՆ ՀԱՒԱ՛ՏՔ Կ՚ՈՒՋԷ

ԱԴԱՄԱԿԱՆ ԿԱՄ ՍԿՉԲՆԱԿԱՆ ՄԵՂՔ

ԿԵԱՆՔԸ ՊԱՅՔԱՐ Է

ՅԱՐՈՒՑԵԱ՛Լ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՀԱՅԵԱՑՔ՝ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ
ԵՒ
ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ

ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԵՌԵԼՆԵՐԸ ԲԱՑ
ԱՋՔՈՎ ԿԸ ՆԻՐՀԵՆ

ԻՄ ԱՆՑԵԱԼԸ

Ծննդ. ԼԲ.9-3,
Սաղ. ԿԸ,
Ղուկ. Է.36-50,
Եփես. Բ.1-10

Անցեալը անցած չէ...: Ան կը ներգործէ մեր մէջ որպէս ներշնչման աղբիւր նոր արարումներու, նոր ստեղծագործութիւններու համար: Սակայն կարիքը ունինք նաեւ այս օրերու նո՛ր Նարեկացիներու և Շնորհալիներու:

Ա: Մեղաւոր կնոջ հաւատքն ու սէրը:

Յիսուս, մեղաւոր կնոջ հաւատքը և սէրը տեսնելով ներե՛ց անոր անցեալի մեղքը: Իսկ հոգեւորներ և ինքզինքին հաւատացեալ կարծողներ կը տեսնեն մեղաւորի մը միայն անցեալը ու՝ կը դատապարտեն զայն:

Բ: Մեղքերու ներումը աստուածային շնորհի մըն է :
Յովհաննէս Մկրտիչով փակուեցաւ մեղքերու քաւութեան օրէնքը և Յիսուսի Մարդեղացումով բացուեցաւ մեղքերու ներման շնորհը:

Հին Կտ.ի մէջ զոհագործումով մեղաւորը կը հաճեցնէր զԱստուած, իսկ Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեամբ Աստուած կը ներէ՛ մեղաւորին յանցանքը, որովհետեւ Աստուած սէ՛ր է:

Աստուած այսպէս կ՛ըսէ.

«Ես ասոր պիտի նայիմ, այսինքն խոնարհին և կոտրած հոգի ունեցողին ու Իմ խօսքէս դողացողին:

Արջառ մորթողը մարդ մեռցնողի պէս է, Գառնուկ զոհողը շուն մորթողի պէս, նուէր մատուցանողը խոզի արիւն մատուցանողի պէս, Կնդրուկ ծխողը կուռք պաշտողի պէս»--Եսայ.ԿԶ. 2-3:

Նոյեմբեր 1, 2000
Թորոնթօ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԻՆՉՈ՞Ւ ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՍԿՆԱԼԻ Է ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԻԱՅՆ ՀԱՒԱՏՔ Կ'ՈՒԶԷ

Բնական իմաստութիւնն ու բանականութիւնը չեն կրնար լման հասկնալ և տրամաբանել Յիսուս Քրիստոսի երկնառաք պատգամները:

Պատճառներէն գլխաւորը, Յիսուսի պատգամը հոգեղէ՛ն է և զոհողութեան տեսանկիւնէն կ'ըմբռնուի: Իսկ մարդկային ըմբռնումը, բնակա՛ն բանականութեան և վրէժխնդրութեան, այսինքն, «ես»ին շահասիրութեան կը դիտէ կեանքը:

Մարդկային կենցաղավարութիւնը՝ իր բաղաբական, ընկերային և ընտանեկան այնպիսի բարդութիւններու մէջ գլտորած է, որ իր տրամաբանութիւնը բաւարար չէ լուծելու համար կեանքի կնճռոտ և հոգեկան հարցերը: Մարդ արարածը՝ իր ցանկայարոյց մղումներուն և անյագ տենչերուն պատճառաւ այնպիսի անբնական և բառսային վիճակ մը ստեղծած է ինքզինքին համար, որմէ ազատուիլը գերբնական զօրութիւն կը պահանջէ: Միակ ելքն ու դարմանը, Յիսուս Քրիստոսի բոլորանուէր զոհողութեան ճամբան է: Նազովրեցի Ռաբբիի ճամբան կրնայ անտրամաբա՛ն թուիլ բնական մարդուն:

Այլասերած մարդը իր խարխափումներուն պատճառաւ կը փորձէ շօշափելի՛ և թանձրացեալ փրկութեան ապաւէն մը: Իր բմահաճ և կամայապաշտ բնութեան որպէս պատրուակ, ան չ՛ուզեր ենթարկուիլ իրմէ բարձրին և զօրաւորին կամքին: Մարդ կը մոռնայ, որ իր փրկութեան միակ լաստը հաւատա՛լ է Անոր որ դրակա՛ն ճամբան է ապրելու և ճշմարտութիւնը ճանչնալու:

Քմահաճ պատճառներու համար չէ՛ որ Աստուած հաւատք կը պահանջէ Իրեն մօտեցողներէ, այլ, որովհետեւ մարդո՛ւն համար ուրիշ միջոց չէ մնացած, իր անորոշ վարանքներու մէջ ապաւինելու, բացի Աստուծմէ:

Աստուածային անսպառ սէրը միշտ պատրաստ է փրկագործելու մարդ արարածը և զայն դարձնելու դէպի իր Արարիչին նմանութեան:

Աստուած մարդ էակէն կը սպասէ միայն հաւատալ և վստահիլ Իր ողորմութեան: Մարդուն մօտ այլեւս հաւատալու կարողութենէն զատ ուրիշ աւանդ չէ մնացած: Ան իր բոլոր ունեցած տաղանդները մսխած է նման "Անառակ Որդիին": Իր միակ ունեցած արժէքաւոր և հոգեկան հարստութիւնը՝ Հօրը վրայ իր ունեցած հաւատքն ու վստահութիւնն է:

Միթէ Աստուած մե՞ծ բան մը կը պահանջէ սնանկացած մարդ արարածէն: Ո՛չ երբեք, այլ այն փոքրագոյն տաղանդը, որ մարդուն վերջին յոյս-լուման է:

Կորուսեալ մեղաւորը՝ նման խաչին վրայի աւազակին, ոչինչ ունի բացի հաւատալէն: Աստուծոյ ակնկալածը մեզմէ, մեր ունեցած նուազագոյնն է--մանանեխածիլ հաւատքը:

Մի հպարտանար և մի խաբէր ինքզինքդ, որ աւելի արժէքաւոր հարստութիւններ ունիս և կրնաս զանոնք տալ հաւատքիդ փոխարէն:

Քաջ գիտցիր որ չ՛ունիս որեւէ ուրիշ բան: Խոնարհէ՛ և բու վերջին լումայովդ (հաւատքովդ) կամրջէ կեանքդ դէպի Արարիչդ այն հաւատքի հոգեղէն կամուրջով որուն վրայէն անցած են բու հազարաւոր պապերդ

իրենց հանգիստը՝ մեռելոց յարութեան երաշխիքով:
Ի՞նչ է հաւատքը:

> **«Հաւատքը մարդուն մէջ ներզօր ոյժ մըն է, որ զինք կը բանայ դէպի մարդկային գոյութեան անտեսանելի տարածքները, անսահմանելի հորիզոնները, որոնք արդէն հանդիպման կէտն են աստուածայինին հետ»**

--Գարեգին Ա. կաթողիկոս:

Մարդկային բոլոր գործունէութիւններու, յարաբերութիւններու ու գործառնութիւններու մէջ, հաւատքը իր դերը ունի:

Օրինակ՝-

1. Մարդ արարածը, եթէ չունենայ հաւատք և ինքնավստահութիւն իր կատարելիք որոշ գործերուն վրայ, եթէ չհաւատայ իր իմացութեան և փորձառութեան, անկարելի է որ յաջողի:

2. Մարզիկ մը եթէ չհաւատայ իր յաղթանակի հնարաւորութեան, ինչպէ՞ս կրնայ շահիլ դափնեպսակը:

Հ. Գաղափար մը չէ ուղեղին մէջ կազմաւորուող, զգացում չէ սիրտէն արտաբխող, հայեցութիւն չէ հոգիով կերպաւորուող, այլ՝ կեա՛նք, ապրում և գործ արտայայտող իրականութիւնն է:

Հաւատքը մարդու հինգ զգայարանքներէն և տրամախոհական կարողութիւններէն վեր, տեսակ մը վեցերորդ զգայարանք մըն է:
Հաւատքը բարդ երեւոյթ մըն է, որուն մէջ իմացականը, կամայինը և զգացմունքը գոյութիւն ունին իւրայատուկ ներդաշնակութեամբ մը:
Հաւատքը կեանք արժեւորող և յաւերժացնող զօրութիւնն է:

Թարգմանիչներու գծած ճամբան՝
«Տեսնել է տեսանելիէն անդին Անտեսը՝
Ժամանակաւորէն անդին՝ Յաւիտենականը՝
"Գնացք"էն անդին "հաւատք"ը՝
Այսինքն դէպքերէն և իրողութիւններէն անդին զանոնք յառաջ բերող Զօրութիւնը»:

Հաւատքը գործօն դարձնելու համար զգալու
ենք **Աստուծոյ** գերադաս **Ներկայութիւնը մեր մէջ**:

Մայիս 25, 1991
Թորոնթօ

ԱԴԱՄԱԿԱՆ ԿԱՄ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ՄԵՂՔ

"Ադամ", առաջին մարդուն անունը որ Աստուծոյ պատկերին ու նմանութեամբ ստեղծուեցաւ, երջանիկ վիճակի մը մէջ. բայց իր անհընազանդութեան պատճառով ինկաւ, և Աստուծոյ հետ իր ունեցած մտերիմ յարաբերութիւնը խզուեցաւ:

«Ինչպէս որ մէկ մարդով մեղքը աշխարհ մտաւ, և մեղքով ալ՝ մահը, այնպէս ալ բոլոր մարդոց մէջ տարածուեցաւ մահը, որովհետեւ բոլորն ալ մեղանչեցին. ... սակայն Ադամէն մինչեւ Մովսէս մահը թագաւորեց նոյնիսկ անոնց վրայ, որոնք Ադամի յանցանքին նման յանցանք չգործեցին, Ադամի՝ որ սկզբնապատկերն էր Անոր, որ պիտի գար»--Հռոմ. Ե.12-14:

«Արդարեւ, եթէ ճշմարիտ է որ միակ մարդու մը պատճառով, մէկ հոգիին յանցանքով մահը թագաւորեց, ո՛րքան աւելի ժշմարիտ է՝ որ Աստուծոյ առատ շնորհքն ու արդարութեան պարգեւը ստացողները պիտի թագաւորեն կեանքի մէջ միակ անձի մը՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ: Հռոմ.--Ե.17:

«Ուրեմն, ինչպէս որ մէկի յանցանքով դատապարտութեան մատնուեցան բոլոր մարդիկ, այնպէս ալ մէկի արդարութեամբ բոլոր մարդիկ պիտի հասնին կեանքի արդարութեան: Ինչպէս որ մեղքը թագաւորեց մահուան մէջ, այնպէս ալ պիտի թագաւորէ շնորհը արդարութեամբ՝ յաւիտենական կեանքի մէջ, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ» Հռոմ.--Ե.18-19-21:

Եթէ "Ադամական Մեղք" կամ "Սկզբնական Մեղք" ասութիւնը պիտի գործածենք որպէս "աստուածաբանական" վարդապետութիւն, պարտ ենք ի սէր արդարութեան համար, գիտնալ թէ Ադամի մեղանչումը թագաւորած է մինչեւ Մովսէս մարգարէն--(սակայն Ադամէն մինչեւ Մովսէս, մահը թագաւորեց նոյնիսկ անոնց վրայ, որոնք Ադամի յանցանքին նման յանցանք չգործեցին, Ադամի՝ որ սկզբնապատկերն էր Անոր, որ պիտի գար»)--Հռոմ. Ե.12-14:

Մովսէսէ յետոյ մեղքը կը թագաւորէ Օրէնքով, իսկ Յիսուս Քրիստոսի Մարդեղացումով ու փրկագործումով, Շնո՛րհն է որ կը թագաւորէ ցարդ ու մինչեւ վեր-երեւումը Յիսուս Քրիստոսի:

Վերոյիշեալ պատճառին համար Պօղոս առաքեալ յստակօրէն կը գրէ.

«եթէ եղբայր մը անհաւատ կին մը ունենայ, և հաճելի ըլլայ իրեն ապրիլ անոր հետ՝ թող չձգէ զայն: Եւ եթէ կին մը ունենայ անհաւատ ամուսին մը որ ուզէ ապրիլ իրեն հետ՝ թող չձգէ իր ամուսինը. որովհետեւ անհաւատ ամուսինը իր կնոջմով սրբուած կը համարուի, սրբուած կը համարուի նաեւ անհաւատ կինը իր ամուսինով. այլապէս ձեր որդիները պիղծ պիտի ըլլային. մինչդեռ հիմա սրբուած են»--Ա. Կորնթ. Է.12-14:

Շնորհը, Աստուծոյ մարդկութեան հանդէպ ունեցած ողորմածութեան, սիրոյն, գթութեան, թողութեան, անյիշաչարութեան և

բարեկամութեան գրաւականն է, Անոր անփոփոխ սիրոյն և հրաւէրին, որպէսզի մարդ յաւերժօրէն ապրի համերաշխ միութեամբ Իրեն հետ:

Ընորհը, մարդու անարժան և ձրի-օրէն տրուած Աստուծոյ սէրն է. շնորհով հաւատացեալը կը մտնէ Քրիստոսի ամենամտերիմ և էական հաղորդակցութեան մէջ և հոն կը մնայ, կ՛ամրանայ կը վայլէ հոգեկան պարգեւներ:

Երկնաւոր Հայր Աստուած՝ ներհայեաց հոգետեսութեամբ կը ջանայ մտերմանալ Իր մարդ արարածին հետ: Մատթէոս առաքեալ հրաշալի խորհուրդով կը պատկերէ սոյն արարքը մէջբերելով Յիսուսի հետագայ յայտնութեամբ.

Նոյնիսկ Մովսէս մարգարէն ներկայացուց օրէնսդրական Աստուած մը, և իր ժողովուրդը հնազանդեցնելու համար սոյն Աստուծոյ, զԱյն կոչեց. «վրէժխնդիր ու նախանձոտ Աստուած»: Վերոյիշեալ պատճառով Յովհաննէս առաքեալ իր Աւետարանին մէջ կը բաղդատէ Մովսէս մարգարէն իր Փրկիչին Յիսուս Քրիստոսի հետ հետեւեալ գրութեամբ.

«Օրէնքը Մովսէսի միջոցաւ, իսկ շնորհն ու ճշմարտութիւնը Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ եղան»:

--Յով. Ա.17:

Շնորհ բառը իր իմաստը կը ստանայ երբ անոր միացնենք "սիրել" բառը: Յովհաննու Աւետարանին մէջ կը կարդանք. **«Աստուած այնպէս սիրեց աշխարհը, որ մինչեւ իսկ Իր միածին Որդին տուաւ, որպէսզի ով որ հաւատայ անոր՝ չկորսուի այլ ընդունի յաւիտենական կեանքը»:**

Շնորհը, մարդու անարժան և ձրիօրէն տրուած Աստուծոյ սէրն է:

Հաւատացեալի մը ամենօրեայ աղօթքը կ՛ըլլայ իր Աստուծոյն.

«Երբ թշուառ մարմինս փճանայ ծորի,
Թո՛ղ իմ մօտս պահուի շնորհիդ օծումը»:

Հաւատացեալը սոյն աղօթքով ու վստահութեամբ կը յայտնէ իր փոխադարձ սէրն ու հաւատքը առ Ճշմարիտ Աստուծոյ:

Հաւատացեալ մը մինչեւ որ չճանչնայ զԱստուած անկարելի է որ զգայ Հայր Աստուծոյ սէրն ու անփոխարինելի շնորհը: Հնարաւոր չէ մէկու մը համար աճիլ բարոյապէս և հոգեւորապէս՝ առանց տալ գիտնալու շնորհին: Տալը ու տրուիլը սիրոյ արտայայտութիւններ են: Տուող մարդը նուիրական առաքելութեան խոր գիտակցութեամբ տալու է:

Երբ սէրն է մղիչ ուժը տալուն, տուողը կու տայ, ուրախ սրտով և վեհանձնօրէն: Մեր աճումին չափանիշը՝ մեր սիրելուն և տալուն մէջն է: Այս կանոնը մարդ կը սորվի ի միայն Մարդեղացեալ Քրիստոսէ, որ հարազա՛տ ու մարմնացեալ արտայայտութիւնն է Աստուծոյ :

Մենք չենք որ պիտի որոշենք հաւատացեալը անհաւատէն, այլ Աստուած: Ուստի քանի որ փրկութիւնը հաւատո՛վ է և ո՛չ գործով, զգոյշ ըլլանք մեր սահմանումէն դուրս չելլել:

Կարդանք Պետրոս առաքեալի քարոզութիւնը Կոռնէլիոսի տան մէջ, գայթակղեցուց շատ մը Հրեայ քրիստոնեաները, որոնք տեսան Սուրբ Հոգւոյ հեղումը հեթանոսներու վրայ:

Դեկտեմբեր 31, 1999
Թորոնթօ

ԿԵԱՆՔԸ ՊԱՅՔԱՐ Է

Կեանքը, իբրեւ ուրիշ իրողութիւն մը չկրնար ճանչցուիլ, բացի մաբառումէ, որովհետեւ ուր մարտնչում չկայ, գոյացութիւնը կը դառնայ ունայնութիւն:

Աստուած լուսաւորեց տիեզերքի անպեղելի խաւարն, գերզգայուն «Եղիցի Լոյս»ը կայծակնափայլ խօսքով: Այս հրաման-պատգամին մէջ կայ անհուն ստեղծագործութիւն և իրագործութիւն:

Համասփիւռ տիեզերքի յայտնաբերած միահեծան իսկութիւնը՝ ճառագայթող լուսաւորութիւնն է թէ՛ մարմնաւորին և թէ ալ հոգեւորին:

Աստուծոյ մշտատեւ կանչը, Ջայնն է ստեղծագործ սիրոյ, վայելչագեղ գեղեցկութեան և Բարիին:

Աստուծոյ պայքարը՝ կայծակնաբոց և ջանթահարիչ աւերումով չգործէր, այլ հմայագեղ այգալոյսի շողերով կը վանէ խաւարը և տեսանելի կը դարձնէ իրերն ու եղելութիւնները: Յուսավառ և լուսափայլ աստուածայայտնութիւնը չի պարտադրեր Իր կամքը, այլ՝ կը մատուցանէ՛ ինքզինքը: Լայնախոհ լուսեղէն զօրութիւնը կը հրահանգէ միտքերը ու կը պատրաստէ սիրտերը: Նոյնիսկ սիրոյ զոհաբերութեան պարտութիւնը՝ յաւիտենական յաղթութեան մայրը կը դարձնէ:

Գերզգայուն Իմացականութիւնը յարատեւօրէն մաբառումի մէջ է որպէս ստեղծագործ Արարիչ: Սակայն ո՛չ ջանթահարելով ոչ ալ պատժելով մեղաւորները, այլ զանոնք սիրաջահելով, ներելով և սպասելով որ ապաշխարեն (ինչպէս "Անառակ Որդիի" առակին մէջ): Որովհետեւ աստուածակերպ Ադամ-մարդը՝ Աստուծոյ նախասիրած ծայրագոյն արարչագործութիւնն է: Տիեզերքը իր թելադրիչ յայտնութեամբ կը խորհրդանշէ Լոյսի պայքարը ընդդէմ խաւարի, Իր սիրոյ խորաթափանց և մելանուշ արձագանգներով:

Յիսուսի Մարդեղութիւնը (որպէս շօշափելի «Եղիցի Լոյս») խորհըրդազգաց յայտնագրութիւնն է անխնայելի Հօր Աստուծոյ բաղցրահայեաց ու խորածածուկ խորհուրդին: Մեր Տիրոջ մարմնացումով՝ մարդկութիւնը ականատես եղաւ տիեզերական պայքարին ու նուիրեց ինքզինք, սուրբ Եկեղեցիին միջոցով, աջակցելու և բաժնեկցելու Անոր սրբազան մաբառումին: Միայն լուսաւորեալները կրնան տեսնել, որ Գողգոթան՝ վշտին սրբութիւնը և հաւատին զօրութիւնը՝ սիրոյ ծնընդագործող երկունքն է:

Եկեղեցիին անկորնչելի գոյութիւնը, սրբութիւնն ու աննահանջ զոհաբերութիւնը թանձրացեալ ապացոյցն է աստուածային կենսալիր պայքարին: Մաքուր, անարատ և անբիծ սիրոյ պայքարը՝ իր արշաւանքի ընթացքին ճակատեցաւ դաւաճանութեան և մատնութեան դէմ (Յուդայի մատնութիւնը իր տիրոջ՝ մանրանկարն է տիեզերքի կատաղի դաւադրութեան):

Նենգաւոր մեքենայութիւնը դանդաղեցուց ստեղծագործ արշաւին գնացքը, բայց չխափանեց անոր յառաջխաղացքը: Միածին Յիսուսի

Մարդեղութիւնը և Անոր Եկեղեցիին հիմնարկութիւնը Աստուածային պայքարի ռազմավարութեան մէկ արտայայտութիւնն է:

Եկեղեցիին գոյութիւնը, սրբութիւնը ու զոհաբերութիւնը շօշափելի ապացոյցն է, որ հաւատացեալներ՝ իրե՛նք ալ մասնակից ու բաժնեկից են Աստուծոյ սիրոյ վեհանձն պայքարին խաղաղասիրական վաղուան մը համար, որուն անհերքելի գրաւականը՝ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի յաղթապանծ Յարութիւնն է:

Բնական ու մարդկային է հարց տալ, թէ ինչո՞ւ անպեղելի անսահմանութեան մէջ, մարդ արարած ցաւ կը բաշէ ու կը տառապի: Ինչո՞ւ սիրոյ ստեղծագործ գործընթացին մէջ՝ վեհանձնութիւն և տառապանք զուգահեռ կ՛ընթանան:

Նազովրեցի Մարգարէն ընտրեց տասներկու առաքեալներ, որոնք պիտի դառնային կորիզն ու առանցքը, հաւատքի և սիրոյ միաբանութեան:

Յիսուս Քրիստոս չընտրեց դաւաճան մը և ոչ ալ մատնիչ Յուդան: Աշակերտ Յուդա մէկն էր հրաշագործ Գալիլեացիի ամենասեղմ խորհուրդին, որ դաւաճանեց իր Տէրը ու ջանաց բանդել Անոր եկեղեցիին ընձիւղիլը:

Լուսածնեալ Աւետարանիչը անհամեմատ խորացումով սիրոյ ոգին կը ներմուծէր սրտերէ ու հոգիներէ ներս, որպէս ներդաշնակ մեղեդի, յարութիւն տալու հոգեպէս մահացած սիրտերու: Հաւատքի և սիրոյ Մարգարէն գիտէր որ սիրելը տառապիլ ալ է: Նենգամիտ բանսարկուն երբ տեսաւ սիրոյ ներգործութեան լուսաւորումի արշաւը, թակարդեց Յուդան, տասներկու աշակերտներէն մէկը, ագահութեան և փառամոլութեան խայծով: Երկու մղումներ և գրգիռներ՝ որուն գեհենական որոգայթին մէջ հազարաւորներ և միլիոնաւորներ կորած և անյայտացած են:

Յուդայի դաւաճանութիւնը չխափանեց Յիսուս Քրիստոսի փրկագործութեան առաքելութիւնը, այլ սիրոյ արշաւը զգեցաւ ամբողջանուէր զոհողութիւն պաշտանք սիրոյ արցունքներով: Եթէ եղաւ ազգ մը՝ որ խաչեց Յիսուս Փրկիչը, գտնուեցաւ նաեւ ազգ մը (Հայ) որ խաչուեցաւ ի սէր իր Փրկիչին:

Նոյնպէս ալ լոյսեր հագած Գալիլեացին՝ թագադրուած փշոտ պսակով, Թարգմանը եղաւ ու յայտնաբանեց Անճառելի Մեծութեան կեանքի պայքարը որ տեւական դաշնաւորումն է սիրոյ և տառապանքի, որ անհերքելի երաշխիքն է ստեղծագործող երկունքի: Որովհետեւ սէրը միայն սպառելո՛վ կը մնայ անսպառ:

Յունիս 28, 1991
Թորոնթօ

ՅԱՐՈՒՑԵԱ՛Լ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Մարդկութիւնը այսօր կ՛ուզէ յարաբերիլ մեռածներու հետ, որովհետեւ ան մեռեալներու գերբնական զօրութեա՛ն կը հաւատայ:

Մարդիկ կը կարծեն, թէ մարդ աւելի զօրութիւն կ՛ունենա՞յ մեռնելէն յետոյ, քան իր ողջութեան...: Ի՛նչ ողերմելի կարծիք: Եթէ մարդ մը չէ կրցած իշխանակա՛ն գործ մը կատարել և արժեւորել իր կեդանութեան շրջանին, ինչպէ՞ս կրնայ օգտակար ըլլալ մահէն յետոյ:

Այսօր շատ աւելի են ոգիներու հետ հաղորդուիլ փորձող մարդիկ, քան թէ անցեալին: Հին Կտակարանին մէջ Սաուղ Թագաւոր չփնտռեց Սամուէլ մարգարէին խորհուրդը երբ ան կենդանի էր: Բայց երբ Սամուէլ մարգարէն մեռաւ, գնաց ոգեհարցի մը և անոր խորհուրդը ուզեց գիտնալ:

Ոգեհարցութիւնը հեթանոս կրօնքներու գերբնական գուշակութիւնն էր, որ կը միացնէր մարդը դեւերու հետ: Յունաստանի մէջ, մինչեւ 390 թուական, հմայութեան սրբավայր էր Տելֆի քաղաքը: Ապողիոնի տաճարը, որուն պատգամախօսն էր Պեւութեա Բրմուհին:

Պօղոս առաքեալ ստանալէ յետոյ աստուածային Սուրբ Հոգին, կը հրաւիրէ հաւատացեալները, որ յարաբերին Աստուծոյ հետ աղօթքի ներզօր հաղորդութեամբ: Որովհետեւ ան ցոյց կու տայ մեզի սատանային մօտալուտ պարտութիւնը, ըսելով.

> **«Երբ Քրիստոս թագաւորութիւնը պիտի յանձնէ Հօր Աստուծոյ, ոչնչացնելէ ետք ոգեղէն աշխարհի չար իշխանութիւնները, պետութիւնները և զօրութիւնները»**
> --Ա. Կորնթ. ԺԵ.24:

> **«Որովհետեւ մեր պատերազմը մարդոց հետ չէ, այլ երկինքի տակ գտնուող չար ոգիներուն, իշխանութիւններուն և պետութիւններուն, այս խաւար աշխարհի տիրակալներուն դէմ»**--Եփես. Զ.12

Երկնային ոլորտին մէջ գործող, ոգեղէն աշխարհի դիւային ոյժեր կան, որոնց մասին յստակ պատկերացում մը կու տայ Պօղոս առաքեալ:

> **Անոնց կրած բազմաթիւ անուններուն համար տե՛ս՝**
> Եփես. Ա.21, Գ.10:

Քրիստոսի Մարմինն ու Արիւնը ճաշակողներու հոգիներուն մէջ կ՛իջնէ ինքն՝ աստուածային Ներկայութիւնը զօրացնելու և ներշնչելու համար ենթական--**Յով. Զ.55-57**: Ս. Հաղորդութեամբ հոգիներու միջեւ համազանգուած միութիւն մը կը ստեղծուի: Աղօթքի և ներամփոփման պահը հոգւոյ ներհայեցողութիւնն է: Այսինքն "ինքզինքին գալ" և զգալ Աստուծոյ ներկայութիւնը, որ ո՛չ թէ խաբկանք մըն է, այլ իսկական

վայելէ, հոգեկան վերացում և հաւատքի զօրութենականութիւն:

Աստուածային սոյն Ներկայութեամբ է, որ սուրբերն ու նահատակները չուրացա՛ն իրենց Տէրն ու Փրկիչը, և հետեւեցան Յարուցեալ Յիսուսի Ոտնահետքերուն:

Ներանձնական ապրումի խորհրդածութիւնները յաճախ լուռ ու անբարբառ կը ներգործեն մեր կեանքին մէջ: Վանական աղօթաբոյր ու հոգեխառն խորհրդածութիւններ հաճելի զգայնութիւն մը կը յառաջացնեն մեր ներաշխարհէն ներս որ աստուածայայտնութիւնն է:

Այսպիսի ստեղծագործ ոգեւորութեան համար մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կ՛ըսէ Իր աշակերտներուն.

> **«Այն օրը դուք պիտի գիտնաք՝ թէ ես հօրս մէջ եմ, և դուք՝ Իմ մէջս, ու ես՝ ձեր մէջ:...Եւ ա՛ն որ զիս կը սիրէ՝ Հայրս պիտի սիրէ զիս սիրողը: Ես ալ պիտի սիրեմ զայն և ինքզինքս պիտի յայտնեմ անոր»**
> --Յով. Ժդ.21:

Մենք հասարակ մահկանացուներս, փխրուն հողեղէններս, կ՛ապրինք մեր ճակատագիրը, իւրաքանչիւրս իր ոճով, իր ճամբով և իր ներաշխարհին թելադրանքով: Մինչդեռ անդին, Աստուած կ՛ուզէ յարաբերիլ մեզի հետ: Աղօթքի պարզ, բայց խորազնին և սրբարա՛ր բառերով և որոնց կրկնութիւնը կը ծառայէ ու կ՛առաջնորդէ հոգին բարձրագոյն ներապրումներու, ինքնամփոփման, ներանձնական և միստիքական կեանքի՝ սուրբերու անեսակա՛ն կեանքին:

Դժբախտ և ցաւալի իրականութիւնը մեր մէջ այն է որ, ոմանք Արեւմտեան աշխարհի մէջ, կը ջանան հասնիլ սոյն աստուածային Ներկայութեան և սրբազան յափշտակութեան "Եոկայ"ի կամ Արեւելեան օտարա-լեզու աղօթքներու յաճախակի՛ կրկնութեամբ: Արդեօք ինչո՞ւ կը մոռնանք մեր սրբակենցաղ վանականներու և անձնանուէր սուրբերու նուիրումը, անոնց աստուածականչ աղօթքները, խորհրդաբանական ու անոնց երկնատեսիլ յարաբերութիւնը ոգեկան աշխարհի հետ:

Միայն քրիստոնէակա՛ն հաւատքի՛ մէջ կայ ճշմարիտ և պատմական աստուածայայտնութիւն, որվհետեւ

«Աստուած այնքա՛ն սիրեց աշխարհը,
որ մինչեւ իսկ իր միածին Որդին տուաւ»:

Պատմութեան մէջ ո՞ր հաւատքի աստուածը իր որդին ղրկած է աշխարհ որ ինքզի՛նք յայտնաբանէ: Պատմութեան դէպք իրականութիւններու մէջ ե՞րբ տեղի ունեցած է սուրբ Մարդեղութիւն, նման Յիսուսի:

Ցոյց տուէք հաւատալիք մը ուր Աստուած կը տառապի յայտնելու համար Ինքզինք մարդ արարածին: Ցոյց տուէք Աստուածաորդի մը Յիսուսէ զատ, որ Ի՛ր սրբարար խաչելութեամբ ջանայ մօտեցնել մարդը Հօր Աստուծոյ:

Այսպիտի ճշմարիտ և սրբազան սէր ցոյց տրուած է մարդաշխարհի ի միայն մարդեղացեալ Յիսուս Քրիստոսի անձնանուէր, գերզգայուն ապրումով: Ան խնդրեց Իրեն հետեւող հաւատացեալներէն որ ըլլան կատարեալ ինչպէս իրենց երկնաւոր Հայրը կատարեալ է:

Սոյն կատարելութեան հրաւէրն է, որուն կանչուած ենք հաղորդուիլ ու յարաբերիլ: Այսպիսի՛ ապրումին ու նուիրումին մէջ, կարելիութիւնը կ՛ունենանք տեսնելու "երկինքը բացուած" ու ճանչնալու թէ կայ ուրիշ ոգեկա՛ն աշխարհ մը, գերբնական ծաւալութիւն մը որ կը կանչէ մեզ:

Վերոյիշեալ ծաւալութիւնը՝ Աստուծոյ Թագաւորութիւնն է, որուն մասին մեր Տէրը Յիսուս յաճախ խօսեցաւ, բացատրեց ու ջանաց իմաստաւորել մեզ՝ Իր աշակերտները: Սոյն թագաւորութեան մուտքի տոմսը կը ստացուի սրբարար հաւատքով, անձնազոհ ծառայութեամբ և հոգեւոր կարգապահութեամբ: Քրիստոնեան կանչուած է ու հրաւիրուած յաղթահարելու աշխարհը:

Ներաշխարհի հոգեկան ստեղծագործութեան տաղանդի կատարը կը ցոլանայ երբ մարդ կը հասնի Աստուծոյ Ներկայութեան՝ Պայծառակերպութեան: Յիսուս կայնած է մեր իւրաքանչիւրին հոգեկան դռան առջեւ ու կը թակէ մեր սիրտին դուռը: Ոչ թէ միայն մարդ ի՛նք կը փնտռէ զԱստուած, այլ մեր Արարիչ Հա՛յր Աստուած, Իր Միածին Յիսուս Որդւոյն միասնականութեամբ կ՛ուզեն յարաբերիլ ու հաղորդուիլ մեզի՝ մարդ արարածներուն հետ: Այս մտածումը ոչ տեսութիւն է ու ոչ ալ երեւակայութիւն, այլ ճշմարիտ ու ջերմ խօսուն արտայայտութիւնն է Յիսուս Քրիստոսի.

> «**Եթէ մէկը կը սիրէ զիս՝ իմ խօսքս պիտի պահէ, և իմ Հայրս պիտի սիրէ զայն. և անոր քով պիտի գանք ու անոր մօտ պիտի օթեւանինք**»:--Յով. ԺԴ.23:

Կեանքը ինքնանպատակ, ինքնավախճան իրողութիւն մը չէ:

Անհունութեան մէջ խարխաբող աննպատակ երթ մը չէ: Քրիստոնէական կեանքը յաւիտենականութիւն է, ուր չկայ տարիներու համրանք. կայ սկիզբ բայց ոչ վախճան, ուր չկայ տարիք և ոչ կնճիռ. կայ ուրախութիւն և կայ երջանկութիւն:

Քրիստոնէութիւնը՝ Յիսուսը սիրելը ո՛չ թէ միայն Անոր հաւատալ է և ուղղափառ դաւանանք ունենալ, "ես վերստին ծնած եմ" կամ "ես փրկուած եմ" ըսել է, այլ աստուածային անմերձենալի սեպուած Ներկայութիւնը ըմբռնե՛լ և Անոր հետ սրտակցի՛լ է: Հաւատալ ինք իր մէջ նպատակ մը ըլլալու չէ՛, այլ վախճանին հասնելու միջոցը: Պօղոս առաքեալ կ՛ըսէ.

> **«Արդ, ես ճիշդ այդպէ՛ս կը վազեմ. ո՛չ անստուգութեամբ. կը մրցիմ կռփամարտիկի մը պէս, որ օդը չի ծեծեր»**
> --Ա. Կոր. Թ.26:

Աստուծոյ բացակայութիւնը անհաւատներու խաւարած ներաշխարհին մէջ ստեղծած է դատարկութիւն: Անոնք չեն գիտեր, թէ Աստուած մը կայ, թէ չկայ: Անաստուած, շուարած և ինքնաստուածութեան ճգտող 20-րդ դարու իմաստակներ երգեցին ու տաղեցին, թէ միակ իրականութիւնը այս կեանքին մէջ քառս ու խառնաշփոթութիւն է:

Երբ բաղդատենք մեր երջանկայիշատակ սուրբերն ու նահատակները վերոյիշեալ, իրենք զիրենք իմաստուն կարծող անհաւատներուն հետ,

որ֊ա՞ն մենք զմեզ երջանիկ կը զգանք, որ Աստուած Ի՛նք մօտեցած է մեզի ու յայտնած Ինքզինքը: Միմիայն մարդ արարածը (Աստուծոյ մօտ ապրող)՝ ներապրումով կրնայ իր օրերը դարձնել աստեղազարդ:

Աստուածատես սուրբերն ու մարտիրոսացած վկաները, Աստուծոյ ո՛ւժը ներարկեցին մեզի, հաւատացեալներու հոգիներու երակներէն ներս, ո՛ւժ մը, որ նախ իրե՛նց արիւնին և ներհոգու՛յն մէջ տարրացած էր: Վասնզի անձնանուէր մեծեր՝ առաջնորդները Գերբնական Ուժին միջեւ շօշափման կէտեր դարձան մեզի: Չենք կրնար փոխակերպել աշխարհը, բայց կրնանք ճգտիլ հողայնութենէ դէպի Երկնայինը ու կերպարանափոխուիլ դէպի Բարին:

Ջանանք Սուրբ Հոգին ներբնակեցնել մեր մէջ ու դառնալ նոր արարած: Այսինքն Յարուցեալ Յիսուս, Ներգոյութիւն մը դառնալու է մեր անձին շաղուածքին մէջ որպէս էացա՛ծ գոյութիւն մը:

Ոտնլուայէն յետոյ Յիսուսի ամէնայուզիչ և թախանձող խօսքերը.

> **«Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՛ըսեմ ձեզի, ծառան իր տիրոջմէ մեծ չէ, և ոչ ալ ղրկուածը՝ զինք ղրկողէն. եթէ ասիկա գիտէք երանելի պիտի ըլլաք՝ եթէ գործադրէք զայն:**
>
> Կարդալ Յով. ԺԳ.16-20:

> **«Ես Հօրս պիտի աղաչեմ, որ ուրիշ Մխիթարիչ մը տայ ձեզի, որպէսզի յաւիտեան ձեզի հետ ըլլայ: Անիկա Սուրբ Հոգին է, որ Ճշմարտութիւնը կը յայտնէ: Աշխարհը չի կրնար զայն ընդունիլ, որովհետեւ ո՛չ կը տեսնէ և ոչ ալ կը ճանչնայ զայն. բայց դուք կը ճանչնաք զայն, որովհետեւ ձեր մէջ պիտի մնայ և ձեր հետ պիտի ըլլայ»**
>
> --Յով. ԺԴ.17-18:

Վերոյիշեալ խօսքերը կարելի չեն որ մարդկային շրթներէ ելլեն:

Այս Խորհուրդ Խորին Խօսքերը միայն աստուածաբարբառ ներշնչումներ են շնորհուած մարդ արարածին: Յաւերժօրէն շնորհակալ եմ ո՛վ մեզ սիրո՛ղ և Բարի Աստուած: Աղօթքը հասնիլ է գերբնական Ներկայութեան, որ արդէն հոն է Իր սիրոյ ու ողորմութեամբ:

Խորհրդածութեամբ, աղերսով և աղօթքով քրիստոնեան կ՛ապրի երջանկութիւնը Աստուծոյ սրբարար Ներկայութեան:

Անձնազոհ հաւատացեալը կը մտնէ Քրիստոսի ամենամտերիմ և էական հաղորդակցութեան մէջ և հոն կը մնայ, կ՛ամրանայ կը վայելէ հոգեկան շնորհները ու կ՛ըմբոջխնէ "Բացուած Երկնքի" վսեմ տեսիլքներն ու կ՛ըմբռնէ խոր ճշմարտութիւնները:

Օգոստոս 12, 1998
Թորոնթօ

ՀԱՅԵԱՑՔ՝ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԵՒ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ

Ինչպէս Աստուած մարդ արարածին մէջ Իր կերպարն ու նմանութեան ցոլացումը կը տեսնէ, մարդն ալ նմանապէս, Աստուծոյ գերապայծառ լոյսին ու սրբութեան մէջ կը տեսնէ իր սահմանումը, անկատարութիւնը և մեղանչականութիւնը, որպէսզի խոնարհի ու չջանայ ըլլալ ա՛յն ինչ որ չէ: Յաւելեալ, այդ Լոյսին մէջ, մարդ կը տեսնէ նաեւ իր կատարելութեան տիպարը, որուն համար Արարիչ Աստուած ծրագրած էր:

Մարդ միայն իր սիրած անձի՛ն աչքին բիբերուն կը նայի, տեսնելու համար այն անտեսանելին, որ կը գտնուի միայն հայեացքի մը ետեւ, որ միայն հաւատքի՛ գերագոյն աչքով կը նշմարուի: Ան կը տեսնէ այն որ ծածկուած է ուրիշներու տեսանելիութենէն. կը տեսնէ այն անձնաւորութիւնը, որ ճշմարիտն է՝ բիբին ետին արտացոլացող Հեղինակութիւնը:

Ան նաեւ կը տեսնէ իր ապագան՝ այն անձնաւորութիւնը և կարելիութիւնները, յաջողութիւնները և կոչումը որ կը ձայնեն իրեն:

Աստուած Իր ամենողորմ նայուածքը սեւեռած է բեզի և կ՛ուզէ առինքնե՛լ բու հայեացքդ Իր անուշ աչքերուն հմայքով: Որովհետեւ միայն հոն՝ Իր սիրոյ աչքերուն մէջ, պիտի կարենաս ճշմարտապէս տեսնել բու թաքուն կարողութիւններդ և հասողութեանդ կատարը:

Ունայնօրէն մի՛ փնտռէր ճանչնալ ինքզինքդ ուրիշներու յաջողութեանը մէջ, որ կրնայ բեզ նախանձի գրգռել, այլ՝ ջանք ըրէ տեսնել բո՛ւ ուրուագիծդ, Արարիչի՛դ աչքին, Անոր սիրոյ և անճառ բաղցր հայեացքին մէջ: Մաքսապետ Մատթէոս, որ շրջապատուած էր ոսկիով և արծաթով իր մաքսատան մէջ և իր հոգին կը սաւառնէր հարստութեան թովչանքով՝ երբ հպումն ունեցաւ Նազովրեցիին հմայագեղ Հայեացքին, ու լսեց կանչը բաղցրաձայն Վարդապետին, փոխանակեց ժամանակաւոր փառքն ու պատիւը, արժանանալու համար յաւերժական կեանքն ու երանելիութիւնը:

Աստուածային հայեացքը, որպէս տիեզերական սէր և անճառ բաղցրութիւն, սեւեռեալ է բեզի և ինծի: Աստուածային անճառ սիրոյ ճգողական հայեացքին մէջ կը յայտնուի Անոր սքանչելիքներն ու հրաշալիքները: Տեսնելու համար յոյսի և լոյսի ծիածանն ու այգալոյսը, բարձրացնենք մեր ակնարկը առօրեայ մտահոգութիւններէն և ստուերանման խաբէութիւններէն:

Դարձնե՛նք մեր հայեացքը ժամանակաւորէն դէպի յաւիտենականը, նիւթեղենէն դէպի հոգեկանը ու ստեղծուածէն դէպի Մեծ Անմահութեան Աղբիւրը, Անժամանցելիին ու անփոփոխ Ողորմութիւնը:

Միայն ա՛յն ժամանակ պիտի տեսնենք "երկինքը բացուած": Շատ մը մարդիկ շլացած փառքի հրապոյրէն կը դաւաճանեն իրենց ներքնագոյ ես-ին, իսկ փոքր թիւ մը, կոտորակ մը միայն մարդկային սերունդին մէջ, կը նուիրե՛ն իրենք-զիրենք, կը հաւանին Յաւիտենականի կանչին, կը տեսնե՛ն կենդանարար Լոյսը ու կը կառչին ճշմարտութեան, յաւիտենական ճամբուն և կեանքին: Որովհետեւ աստուածային սիրոյ Հայեացքին մէջ կայ յաւերժութեան խոստումը:

Յուլիս 27, 1987
Թորոնթօ

ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԵՌԵԼՆԵՐԸ ԲԱՑ ԱՉՔՈՎ ԿԸ ՆԻՐՀԵՆ

Կեանքին միակ չափանիշը ապրի՛լն է: Անոր միակ ճշգրիտ դատանիշը՝ ներկան է: Ապրումներու ներաշխարհին մէջ, ժամանակն ու միջոցը չեն սահմանափակուիր: Կեանքը՝ բանակի, չափի և կշիռի մէջ ամփոփողը մարդկային բաղաբակրթութիւնը եղած է:

Կեանքին ժամանակացոյցը, որքան ալ իր օգտակարութիւնը պարգեւած ըլլայ մարդկութեան, ունեցած է նաեւ իր ահաւոր վնասները:

Ինչո՞ւ հարիւր տարուայ կեանք մը երկա՛ր ապրուած շրջան մը կը նկատուի:

Միտքը չի ծերանար, ան կը տոկայ ժամանակին: Կեանքը ներկա՛ն է, յաւիտենականութիւն մը ինքնին մէջ: Ծարժուն ժամանակ մը, որ նաեւ կրնանք կեանքը կոչել անժամանակութիւն: Կեանքը այն միջոցն է ժամանակին, որուն մէջ տիեզերական շարժումը կը ստեղծագործէ, կը ծննդագործէ և գործադրման իրականացումին հրամանները կ՛արձակէ, ուր անցեալի ըմբռնումն ու ապագայի ակնկալութիւնը ներկայ տարածութեան մէջ կը նոյնանան: Այս է աստուածատես գիտակցութիւնը և ճանաչողութիւնը որ կը կոչուի տիեզերական ներկան կամ «**ՄԵԾ ԳՈՅ**»ն:

Թէեւ մարդ հողակերտ է ու մահկանացու, սակայն աննիւթական և եթերային տարր մը իր հոգւոյն մէջ յաւերժութե՛ն կը բաղձայ: Թէեւ մահը իր գաղտուկ ոտնաձայնով կը մօտենայ անոր, սակայն մարդ՝ իր անժամանցելի տենչով մահացումէ անդի՛ն՝ դէպի կե՛նք կը նայի:

Մահաշշունչ սառ բամին երբ բախէ կեանքի դուռը, մահասարսուռ ահազանգը կ՛արթնցնէ ենթական իր մահաթմբիրէն:

Կեանքը ինքնին յաւերժական է ու անժամանցելի, սակայն կեանքը ապրո՛ղ հողաշէն մարդկութիւնը՝ մահկանացու է: Ան վերջնական լոյսին չհասած, աւարը կը դառնայ մահուան:

Աշխարհի մարդ էակը, առանց գերբնական ներշնչումի, հաւասար է անբան կենդանիներու վախճանին: Միմիայն իր Արարիչին լծակցութեամբ կրնայ իր կոչումը իրագործել այս աշխարհի վրայ: Ան բաղադրութիւնն է նիւթի և հոգիի, մահուան և յաւերժութեան: Իր կեանքը չէ յայտագրուած որովհետեւ ան՝ նման մանրակերտութիւնն է, իր Արարիչին:

Իրեն շնորհուած է ազատ կամք պատկերելու համար իր ուղղին և ընթացքը: Ան ազատ է ուխտել հաւատարմութիւն իր Աստուծոյն կամ դաւաճանել՝ նման Յուդայի:

Վաղուան յոյսը և գոյատեւման գրաւականը շնորհ մըն է տրուած բոլոր մահկանացու մարդկութեան: Միակ պայմանը՝ հաւատա՛լ և խոնարհելով ստանալ է զայն, գիտնալով որ դուն ինքդ չունիս անմահութիւն: Եթէ կ՛ուզէք ապրիլ րոպէ մը միայն, վրէժխնդիր հոգին սերմանեցէք ձեր մէջ, իսկ եթէ կ՛ուզէք յաւերժօրէն երջանիկ ապրիլ՝ ներե՛լ սորվեցէք:

Մահուան մանգաղը երբ կտրէ կեանքի հոսումը, մարդ դեռ անդինը կը դիտէ: Այդ հայեացքին պատճառով ան չգոցեր իր աչքերը:

Դասական իմաստասէրներ սահմանաբաւած էին կեանքի փիլիսո-

փայական խնդիրները լեզուի՛ տրամաբանական վերլուծութեամբ:

Յիսուս Իր անձնազոհ ապրումով դիւրահասկնալի դարձուց, սիրելն ու ողորմիլը, համայն մարդկութեան:

Երբ կեանքի անաւարտ հեքեաթը մահուան մանգաղով բաղուի, մարդկային անժամանցելի իղձը՝ իր Արարիչին կերպարը, անդի՛ն կը նայի, դէպի յոյս և յաւերժութիւն:

Մարդ արարած կը մեռնի,
սակայն իր աչքը բաց կը ննչէ,
որովհետեւ նոյն րոպէին
իր հաւատքը կը դառնայ
իրողութիւն:

Յունուար 31, 1992
Թորոնթօ

Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ